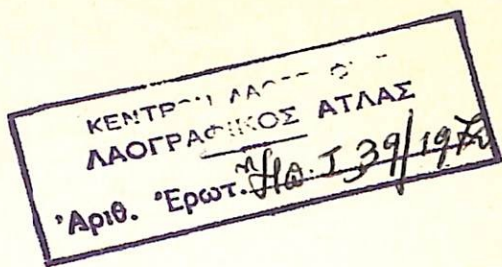

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20-28/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Διέτρατον*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Πικμανιά.Π.Ε.*), Ἐπαρχίας ... *Ἄρτας*.....
Νομοῦ *Ἄρτας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. *Χρ. Ἰβότος*
Γεωργιάκης..... ἐπάγγελμα ... *διδάσκαλος*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Διέτρατον*... *Ἄρτας*...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *37*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον . *Μιχαήλ Κακτός τοῦ Φημ.*

ἡλικία... *79*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Γ' Δημοτ. μ.δ.*

..... τόπος καταγωγῆς *Ε.μ. Φιλοτά-*
τον Ἄρτας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Υπῆρχαν αἱ ἐναλλαβόμενες π. λαδίες.*

Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Ἐνηλλάβοντο (Παραλλήλως) πρὸς τὴν πρῶτην καὶ ὕμνον*

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Αἱ ναμικροτάτοι ἐκαστὴς ἀνῆκον εἰς τοὺς χωρικοὺς, αἱ δὲ ἀναμικροτάτοι εἰς τὸν Δημοβιον.

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... *Ὁχι, διανέμεται μετὰ τὸν γάμον.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. *Ἀσχολοῦνται συγχρόνως.*

μετ' αὐτὴν γεωργίαν... καὶ κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. *Ναί, ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηριῶν ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δέν. ὡς ἔρχονται μεγάλα καὶ μικρά δεδομένα εἰς τὴν χωρίαν. ἔχουν μετὰ τὸ 1881 ἀποφύγαδες Τουρκοκρατούντων ἐδαφῶν.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημίσα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Δέν. ὡς ἔρχονται.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Δέν. Ἐχρησιμοποιοῦντο.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ὀχι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ἀσχολοῦντο μετ' αὐτὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν ἀσχολίες τοῦ τόπου.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Δέν. ὡς ἔρχονται ὡς ἐργάται.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

... *Ἡ λίπανσις ἐγένετο με ζωϊκὴν καὶ φυτικὴν.*

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *1950-1951*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ β.ι.δ.η.ρ.οῦ.ν. ἄροτρον ἐχρησιμοποιήθη ἀπὸ τὸ 1930. Τσαρριμαὶ μηχαναὶ δὲν χρησιμοποιοῦνται.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Μονόφτερον ἄροτρον χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ ὀριζοντιώδη ἐδάφη. Δίφτερο δὲν χρησιμοποιεῖται. Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ τὸ ἐμπορίον.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *Χεραλάβης (2)* 4. *Υ.κ.1* 7. *Ἄγκιστρον* 10.

(3. *ὑπιδεν*) 2. *Καταλώρα* .. 5. *Σταβάρι* .. 8.

3. *Φτερά (1)* .. 6. *Σταυρός* .. 9.

(*φωτογραφία τοῦ ἀριθμοῦ 5*)
(*βλ. 10*)

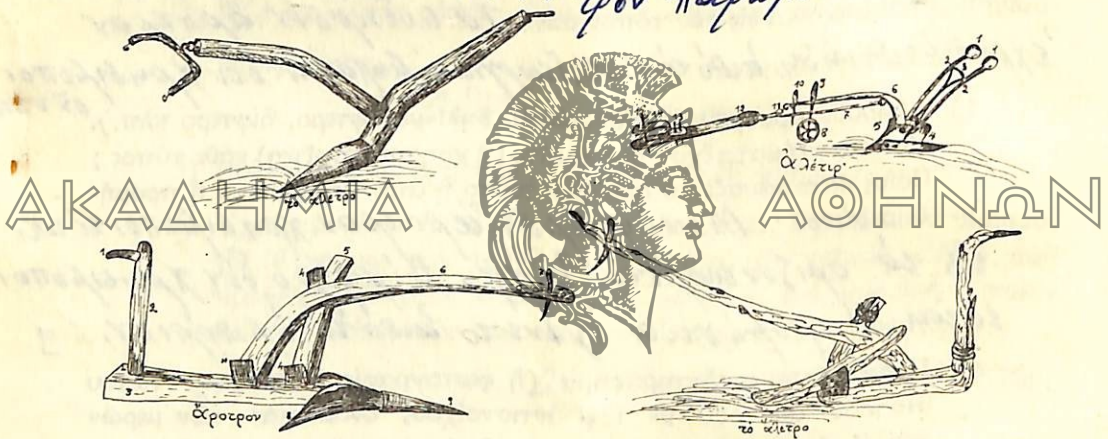
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *Δὲν ἐχρησιμοποιήθη*

3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Δὲν ἐχρησιμοποιήθη*

39/2

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δέν. ὑ. ὑ. ἀρχαία*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Δέν. ὑ. ὑ. ἀρχαία*...
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... *ἔ. κα. σ. α. δ. ἀρχαία*...
κατασκευάζει τὰ ἄροτρα τὸν.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας, ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ; *Ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἀρό-
 τρου παραμένει ἡ ἴδια.*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρολάβα</i>	6. <i>σταβάρι</i>	11.
2. <i>μ. π. ο. λ. ι.</i>	7. <i>κλειδί</i>	12.
3. <i>κ. ο. ν. τ. οῦ. ρ. α.</i>	8. <i>φτερά</i>	13.
4. <i>ε. φ. ῥ. ἡ. ν. α.</i>	9. <i>γ. ν. ι.</i>	14.
5. <i>ε. π. ἄ. θ. η.</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

...Τὸ...ὕνι...ἦτο...καὶ...εἶναι...μ.ἰ.α.ς...μ.ο.ρ.φ.ῆς.
...ὁ.μ.ο.ι.ά.ζει...μ.ε.τ.ῶ...ὑ.ὑ.δ'.ἀ.ρ.ί.δ.ι.μ...1.....
.....

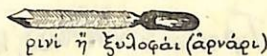
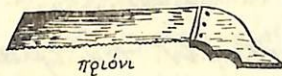
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὁ.ρ.ι.θ.ο.χ.ῶ.ν.ι.ο.ς. Π.α.ρ.α.λ-
λ.η.λ.ο.χ.ρ.α.φ.ῆ.μ.ο.ν. μ.ε.τ.ῶ...ὑ.ὑ.δ'.ἀ.ρ.ί.δ.ι.μ...1.....
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

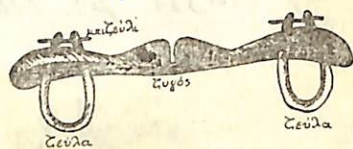
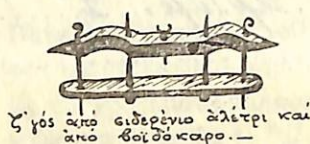
...Εἶναι...κατασκευασμένη...ἐκ...ξύλου
.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Ἔ.ρ.γ.α.λ.ε.ῖ.α. δι.ὰ...τὴν...κα.τα.κ.ε.υ.ῆ.ν. τοῦ ἀρότρου
χ.ρ.η.τ.ι.μ.ω.σ.ι.σ.τ.ο.ν. τ.ὸ...σ.κ.ε.π.άρ.ν.ι., τ.ὸ...π.ρ.ι.όν.ι., τ.ὸ...ἀ.ρί.δ.ι.α., τ.ὸ...ἀ.ρ.νά.ρ.ι.
(ζ.μ.π.λ.άρ.) καὶ τὸ ξυλοφάϊ.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... *Βόες καὶ ἡμίονοι*.....
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *ὄνοι καὶ πλεῖστον δύο*.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Διὰ τοὺς βόας πρὸ ἀναγκαῖος*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ

1) Ζυγός 2) Ζεύγες (4)
3) Πουρά 4) Αουάρα

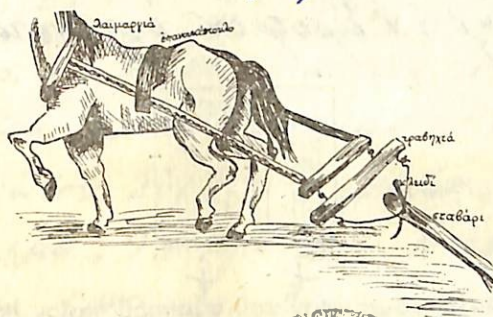
- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευγῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Η. Κορυφ. τῶν. τετραγών. ζευγῶν. τοῦ ζυγοῦ. ὡς. παρανομιὰ. εἶται. εἰς τὴν. φωτογραφίαν.*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ὄργανον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ο. Κρίκος. λέγεται. σκελετός. τοῦ ὄργανου. ἀχμαδρόνεται. δι' ἐξιδίον. ζυγίου. μετ' ἐξιδίου.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου ; *τὸ 1951.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Τὸ πῶς ἐστὶν καὶ ἐκποδίζεσθαι ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων
ἢ λαμπαρῶν, μετὰ τοῦτο εἰς τὴν ράχιν τὸ βαρύναι,
καὶ ἐν ἐννεκίᾳ ἔρχεται πρὸς τὸ παρανεύειν, εἰς τὸ
δωρὸν ἀγιογραφεῖται τὸ σταθὰρι τὸ ἀρόγρον.

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον..... 4) κρίνος.....

- 1)... Παιμαρχία..... 5) Ἄγχινοτρον.....
2)... Σαρμάκι..... 6) Σταθάρι.....
3)... Παλάντζε τοῦ Ἰγάρι.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

.. Ὁρχώνει ὁ ἄνδρας (ἰδιοκτήτης).....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Τοποθετεῖται ὁ ζυγὸς ἀνωθεν

τοῦ τραχήλου τῶν βοδιῶν, καὶ ἀποσπᾶται ἀπὸ δύο αἰσχυλῶν καὶ ἀπὸ τοῦ λαμποῦ. Ὡς τὸ τραχὺ καὶ τὸ ἄροτρον εἰς τὸν κρίνον ἢ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ.
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον... ὁ ζυγὸς τοῦ αἰσχυροῦ καὶ εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον... τὰ εἰδηροῦν ἄροτρον μὲν ἀβυσσιν... τὰ εἰδηροῦν καὶ εἰδηροῦν καὶ εἰδηροῦν καὶ εἰδηροῦν.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

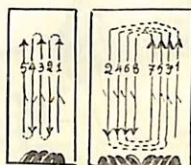
Τὰ κατευθύνει μὲ σχοινί... τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ... εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.έ. τ.ό. ξύλινον ἄροτρον... ἀρχινεται... ὅπως
ἐνοδοιμικῶς... τ.ό. α... σχεδιάγραμμα... ..

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μ.έ. τ.ό. σιδερένιον ἄροτρον... ἀρχινεται... Περιγεραικῶς

α β

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Εἰς τὴν ἐρωτήσιν... διωθάν... (δηλ. ἐξάρια)
ἐρραρμόζονται... αἱ σποριές, εἰς τὴν ἐρωτήσιν
ὅχι... ..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν; Μ.έ. αὐλακιάν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Εἰς... ὡστὶ... ἐνοιμινῇ... ἐδαφῇ... ..

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Τ.ό. ὡρῶν... ὄργωμα... γίνεται... ἐνοιμινῇ
Τ.ό. δύναν... γίνεται... βαθιὰ... ..

Αἱ ἐν χρήσει ἀροτριάσεις εἶναι αἱ εἰς α) καθέτως, πλαγίως 3) βαθιὰ ἢ ἐνοιμινῇ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Τὸ πρῶτον ὀργώμα... εὐνομεναια... τὸ διβόλι γίνεται... βαδία... Πλαγίως γίνεται εἰς τὰ ἐνωμένα... ἐδάφει.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ... τῶν... ἀραβόβιτον*

γίνονται... τρία... ὀργώματα ἡμῶν... τέτταρα. Τὸ... πρῶτον... λέγεται... ὀργώμα... τὸ δεύτερον διβόλιμα... τὸ τρίτον... ἐνωμένα... καὶ τὸ τέταρτον... δυορὰ... Διὰ τὸ... βιτάρι... μόνον σπορά.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

οἱ... ἐνωμένοι... εἶναι... μερῶν... εὐνομεναια... καὶ αἱ ἀπαυτήματα... ἐργασίαι... γίνονται... μετὰ τὴν... ἀξίνα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρί ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐνθάδε... εὐνομεναια... εὐνομεναια... καὶ δὲ... μένοντι... εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν... βιτόν... 1. Διὰ τὸν ἀραβόβιτον... καὶ ψυχανθῶν 3.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.

π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *τὸ... σπόρος... εἶναι*

εἰς... τὸ... τὸν... βιτόν... ἀπὸ... ὁ... μετὰ... εἰς... τὸ... βαμνὸν... καὶ... εὐνομεναια...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρὰν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; . *Μ.Ε. τῆ... βουκέντρα*

ἢ... ὁ.ω.α.α... φέρει... εἰς τὸ ἐν ἄκρον... τριγωνικήν... λε.ω.δ.α. (σιδηρᾶν)... εἰς τὸ ἔστρον ἄκρον φέρει... κεντρί (βελόνα)... διὰ τὸ... κέντρο... τῶν βαδιῶν.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *ὁ.τ.ο.ν... χρειαζέται... χ.ι.ν.ε.ται με τῇ*

εὐάρνα ἢ ὁ.ω.α.α... ἔστρον τριγωνικὸς... βελόνας... με... ὁ.ω.α.α... ἢ μαργωτὴ... πλαδιὰ (λουρε)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 1) *εὐάρνα ξύλινη*
- 2) *σιδηρῶν ἔστρον (ἢ τριγωνικῶν)*
- 3) *βελόνας...*
- 4) *τσαπά (πλατεῖα)*
- 5) *τσαπί (ὀξευό)*
- 6) *τραβιά ἢ τσουγκράνα*

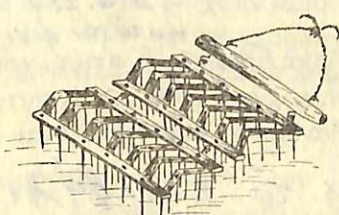
βουκέντρα

βουκέντρα

τσουγκράνα

ὁ βελόκος ἢ ράκος

εὐάρνα σιδηρεῖνα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπά κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

— 12 —

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράχματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *ἀέχονται... χερσὶν... ἢ... ἐν... δέξ.*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... *θερίζουν...*
ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες!
ἐπαγγελματίαι... δέξ... ὑπῆρχον...

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

δέν... ὑπῆρχον...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

αἱ... κατ' ἐρχεται... δέν... εἶναι... μερῶν
ἐντάδων... καὶ... δέξ... παρασηρῶνται...
τοιαῦται... περιωπίζονται!

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δέν... δίδεται... προσοχή... ὡς... πρὸς... τὴν... ἡμέ-
ραν... τῆς... ἐβδομάδος... τοῦ... θερισμοῦ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Τ.ρα.χ.ου.δοῦν.ται, ὅχι

ὅχι... μὲ... τῶν... θερισμὸν... ἀλλὰ... διάφορα
τοῦ... καὶ... δημοτικὰ... τραγούδια... π.χ... ὁ με-
ν... τῆς... Σα.φ.ρί.νας... μ... ἄ.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν
τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἔθιμον... Δέν... ὑπάρχει... τοιοῦτον... ἔθιμον

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέ-
ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς,
ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... τὸ... δε.σι.μ.ον... ἐγένετο
μετὰ... μί.αν... ἡμέραν, εὐπὸς... εἶναι... εἶναι
ὑψίχ.θωροι... διότι... μένει... διά... δύο... ἡμέρας

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν...

Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς δερισταῖς καὶ διὰ τοῦ δέσιμον χρησιμοποιοῦνται καλῶς ἀπὸ τοὺς ἰδίου τοὺς βιτάρι...
 Διὰ τοῦ δέσιμον δὲν χρησιμοποιεῖται ἰδιαίτερον ἐργαλεῖον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

(τὰ χερόβολα) Τὰ δεμάτια μετὰ τοῦ δέσιμον συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος ἀπὸ τοῦ ἔως 15 καὶ ἐποθετοῦντο ὅρθια (κατὰ τὴν)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἡ καλλιέργεια ἤρχισε μετὰ τοῦ 1930

— 16 — καὶ ὡς πρὸς ἐνδεημάτιαν.

Ἐκκατοχρῆτο καὶ ὠρὶν ἀπὸ τοῦ ὡσὶν περιωρισμένων ἔκτασιν καὶ ὡσὶν.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Τὸ φύτευμα
βεννύσως γίνεται εἰς φωλιὰς μαρῶν
φίβρονάριον ἢ Μάρτιον*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Ἡ ἐξαγωγή γίνεται μὲ τὴν
βικαισάνην ἢ μὲ τὴν τεσάσαν... δυναλὸς
τοῦ ἑδάφους. Δὲν ὑφάρχει ἰδιαιτέρον
ἐργαλεῖον*.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ἡ διατροφή ἐγίνε-
το βεννύσως μὲ σανόν. Ἡ βρώμη ἐσθάρνετο
τὸ φθινόπωρον δι' ἐκὸς ὀρχύμαδος ἢ δι' ἰσοσῆ
ἐγίνετο μὲ μόσχα. Ἄνω... ἔως 25 Μαΐου, ἐσθάρ-
νεντο ἡ κίτρας εἰς τὸν ἥλιον καὶ ὕστερα μεταφέρετο εἰς
ἀσσοῦνας (καχυῶνας)*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Τελευτῶντος μὲ μόσχα*.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

... *Ἡ μόσχα ἔλκει ἢ ἰδία... ὡς ἀνωτέρω*.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Διὰ τὸ δέξιμον χρυσοποιεῖται...
 ἔνα ζίδιον μαθόνι (τὸ Τέγγι) διαστάσεων...
 120 χ. 9,50... μέ. ἀκριβεστὶς εἰς βάσεις.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ οἴκου.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ο χώρος τῶν δεματιῶν λέγεται ἀθήκωνιά. Ἡ τοποθέτησις τῶν δεματιῶν γίνεται μετὰ μῆκος (καλὺβος) εἰς δύο πανθίως διατάξεις.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκασθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχε πάντα τὰ ἀλώνια... ἔαν δὲ... ἦτο περὶ τῶν ἐχίνων... μέ. μόσραν... ἀχρεάδους, ἢ εἰς διαστήματα εἰς ὕδωρ καὶ ἐξ ἀφ' οὗτο εἰς χωματάκωνο.
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐχίνων... ἐξωθιν... τῶν οἰκίας.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τ.ὸ. ἀδώνι. ἀνήκει... εἰς. τὴν. ἰ.δ.ί.αν. ὡς. εἰ. εἰ. τὸ
πλεον. οἰ.ο.γ.έν.ει.αν. ὅ.ταν. εἶ.ν.αι. μοι.κ.ά.ν. ~~ἡ. ἑ.α.ν.τ.ε.~~ ὁ.ρο.τι.ρα
ὁ.ν.τ.ῆ.ρ.α. ἰ.δ.ε.α.ι. δ.ι.ὰ. κ.α.τ.ή.ρ.ον.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Ἀρχεται

αὐτὸ. τὰ. τὸ.ν. ἰ.ο.ν.κί.ον. καὶ. λή.γει. εἰς. τὰ. ζέ.τη. ἰ.ο.ν.κί.ον

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο. ... κ.α.τ.ή.ρ.ον. ... χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο.
... κ.α.τ.ή.ρ.ον. ... χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο. ... κ.α.τ.ή.ρ.ον. ... χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο.
... κ.α.τ.ή.ρ.ον. ... χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο. ... κ.α.τ.ή.ρ.ον. ... χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) . . . εἰς . . . τὸ . . . χ.ω.μ.α.τ.ά.λω.ν.ο. γίνεται

ὁ. καθ.α.ρι.σ.μός. τῶν. χ.ώ.ρ.ων. καὶ. ἐν. ε.ν.ε.ρ.ξ.ί.α. ἢ
ἐ.π.ά.λ.ει.ψ.ι.ς. δι.ὰ. κ.ό.π.ρ.ον. βο.ῶ.ν.

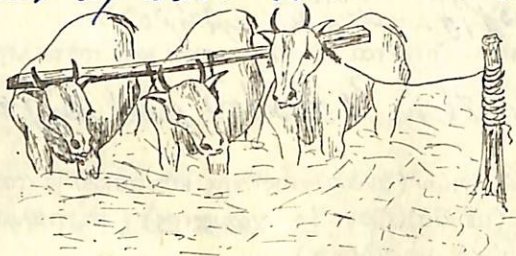
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Τ.ῆ.ν. . . ὥ.ρ.α.ν.

ἡ. ἡ.μέ.ρ.αν. . . εἰ. το.ι.κ.ά.ζ.ε.ται. . . τὸ. ἀ.δ.ώ.ν.ι. . . καὶ. τὴν
ἡ.μέ.ρ.αν. . . χ.ί.ν.ε.ται. . . ἢ. . . ἐ.ν.α.ρ.ξ.ί.ς. . . τῶν. ἀ.λω.ν.ι.σ.μ.ῶ.ν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Το ὅσον τοῦ τριῶν... τὰ ὀρθὰ... δεμάτια... μέτρα
 6 στάχυα... ὁρίριζ... τοῦ... ἐν... ταύροις...
 τοῦ τριῶν... δεμάτια... μέτρα... ἐν...
 εἰς τὰ δεμάτια τῶν ὀρθῶν καὶ ὁρίριζ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). **ΜΕΣ ἵππων**

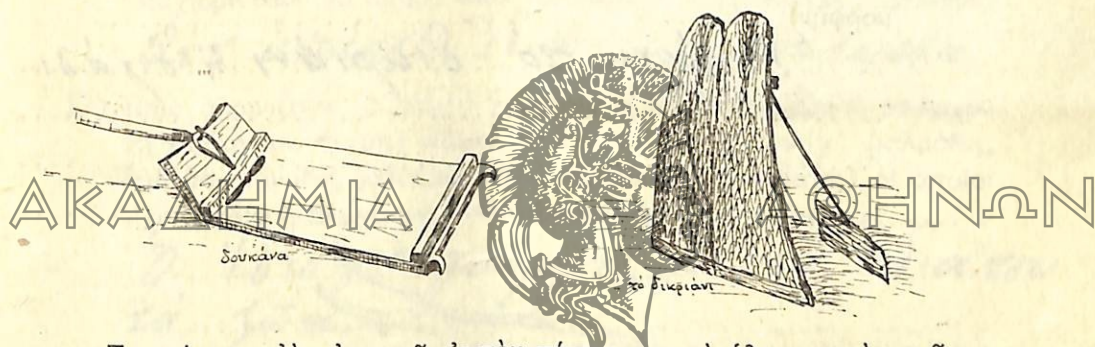
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ο... ζῦλινος στῦλος... ἔχει... ὕψος... μέτρα...
 ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ...
 ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ...
 ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ... ὁ... ὁρίριζ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Δ.Ι. .Ι.Π.Τ.ΟΤ συνδέ-
 σν τον... αὐτό... τὰ... παιδιόβ... με... εχονί... α, 80.μ...
 Τ.ά... εχονί... αὐτό... τὸν... αὐτὸν... αὐτὸν... συνδέ-
 εται... με... το... εχονί... τὸν... παιδιόβ... π... δι... μνη-
 τῆς... δηλῶ... ἔαν, ἔνα, ἔνα, ὁ... π... τὸ... εχονί... συνδέ-
 εται αὐτὸ... με... τὸ... παιδιόβ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

..... Δ.Ι.ν... ὠνάρχ... τει... μηχανήμα.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἡ ἐναρξὶς γίνεται ἀπὸ τοῦ μαί...
ὑστερα, ἕως... εἰς... 5... τὸ ἀπογεῦμα

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Γνωρίζω τὸ δοκράνι ἢ διχάλι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;..... καί

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

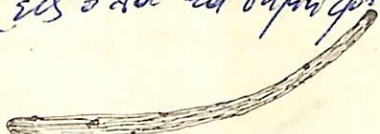
καὶ ἦτο τὸ βοῦρδοῦλο ἢ βοῦρδοῦλαι.
μὲ ξυδαίνην ράβδον μῆκος 0,80-1 μέτρο.
καὶ ἓνα ἀργαλεὶ διμένο ἐντὸν αὐτῇ πρὸς τὴν ράβδον.
Πίχεται ἀσφὴ καὶ καμζίκι. (ὡς ἀσφάνα)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

... Δέν. δ. φάρμα. κούφανος. Ἀντ' αὐτοῦ χρη-
σιμοποιεῖται τὸ δάρι (εἰς ὅσα καὶ δημητριακὰ)

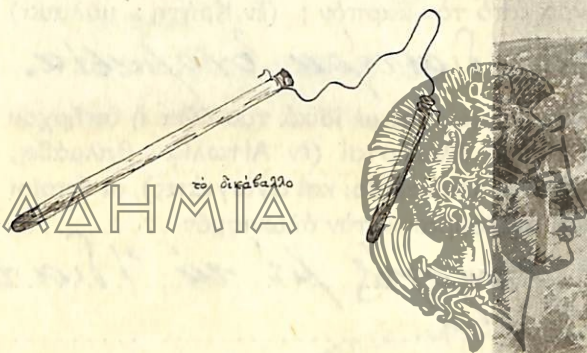

κόπανος στρόγγυλος

ξύλο καμπυλωτὸ διὰ τὸ κοσάνημα
μικροῦ αὐτοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ διαβάλλο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Δέν. δ. φάρμακον. μεγάλοι...

παραγωγοί. Τὸ δ' ἀλάτι. με δάρι. γίνε-
ται. δ. φ. μετὰ. τῶν. οἰ. νομ. κ. α. δ. δ. ευχρη. τ. ω. χ. καὶ
χειρ. τ. ω. ν.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Δένδραρχι... ὡς ἀρχὴ... δένδρα... Τὰ δένδρα... τοῦ...
 διὰ τὸν... εἰς... περὶ... ἢ... χωρὶς... εἰς...
 οἱ... πρὸς... ἐξ... ἀπὸ...
 22) Κατὰ τὸ ἀλωνίσμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,

ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἀλωνιστικῆς εἰσαρίου
 με δένδρα...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

Δέν... ὡς ἀρχὴ...
 ὅ...
 με...
 ὅ...
 ...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... ὠρὸς... συνηθῶς... ἔχει... ἑνὶ... ἐνὶ...
Δέν... συνηθίζεται... τίθεται... τὰ... ἰδιαιτε-
ρον... ~~ὁμοίως... ἑνὶ... ἑνὶ... ἑνὶ...~~

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Πρῶτα μέ... τὸ.

διηρησμένον... καὶ... ἐν... συνηθίζεται... μέ... τὸ... γὰρ...
ρ... ὁμοίως... καὶ... ἑνὶ... ἑνὶ... ἑνὶ... καὶ... 3. ἑνὶ...
γράμματα δεξιῶς κ.δ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.. ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ... χονδρὰ... τεμάχια... τῶν... σταχύων... λέγονται...
ὁμοίως... τεμάχια... Ἀρσὺν... χωρίζονται... τὰ... τεμά-
χια... ζαναυωσιούνται... μέ... τὸ... δάρον...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώγεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο Δέν... ὑψάρχει... τοῖα... περὶ-
 .. π. τ. ω. β. ε. ...

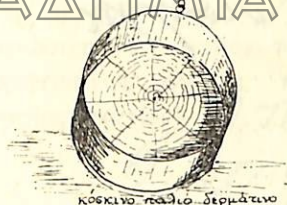
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.. Γ. ἰ. ν. ε. τ. αἰ... μ. ο. β. γ. ἰ. ν. ἰ. β. ρ. α... μ. εἴ. τ. ὀ. κ... ἀ. ρ. ἰ. ἄ. λ. ο. γ. ο
 ἢ... δ. ρ. ἰ. μ. ὀ. ν. ἰ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

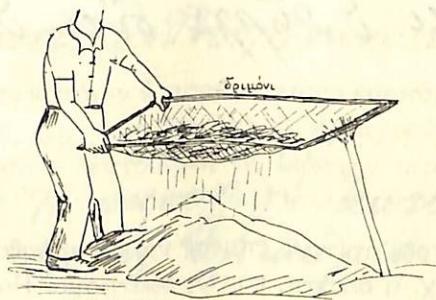
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλίο δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀρυλόφος

δερμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ὁ...διαχωρισμός...τοῦ...καρποῦ...ἐγίνετο...
 μὲ...τὸ...δριμόνι...καὶ...μὲ...βάρωθρον...ὑψοῦ
 χινομητός.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἄσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ...καρπὸς...σωρεύεται...μὲ...τὸ...γεωγρ.
 Ἄλλο...ἐ.θ.μ.ο...δεν...ὑψάρε...

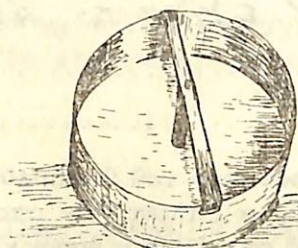
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ὅντε...ὑψάρε...ὅντε...ὑψάρε.....

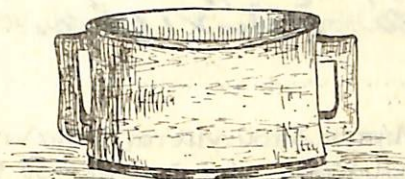
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Δέν. ἐ. σῆρχαν. ὁ γειλαί. π. ρ. ὅς. τ. ρί. τ. οὐς.

μυσοκόλι

κούτλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιτικό,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

α) Π. α. ω. α. δ. ι. α. μ. ο. 10. ὀκάδες
β) Α. γ. ρ. ο. φ. υ. λ. α. κ. ι. α. μ. ο. 10. ὀκάδες
γ) Γ. υ. γ. ι. α. μ. ο. 20. 21.

Αὐτά... ὀ. λ. α. δ. κ. ἐ. δ. ἰ. δ. ο. κ. τ. ο. εἰς τὸ ἁλὼνι ἀπὸ
ἀρχό. τ. ε. ρ. α. εἰς δ. ο. θ. ἡ. δ. ο. φ. ἡ. κ. ν. ε. εἰς μ. α. ρ. ι. α. κ.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Η. ὠ. α. ρ. α. ρ. η. γ. ἡ. ἀ. ω. σ. θ. η. κ. εἰς τ. ο. ἐ. ν. τ. ὅς.
τ. υ. γ. ὀ. ἰ. α. ε. εἰς ἀ. μ. ὠ. ἄ. ρ. ι. α.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. Τὸ ἄγρον... ἀποδιδέμετο
 εἰς... ἀποδότημα (ἀγροῦμα)... π.χ. εἰς... οἰκίαν.
 Εἰς τὸ ὑπαίθρον... ἐγένετο... ἀποδοτικὴν κλη-
 σίαν περὶ σπῆρον.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...

Ἡ... διαλογὴ... τοῦ... σπόρου... ἐγένετο... μετὰ
 τὸ... ἀλόνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Δέν... ἐπὶ τῇ... τοῦ... ἐξοικίαν...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται,
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δέν... ἐπὶ τῇ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δέν... ἐπὶ τῇ... τοῦ... ἐξοικίαν...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... Διὰ ξυφύρχει

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

.....
.....

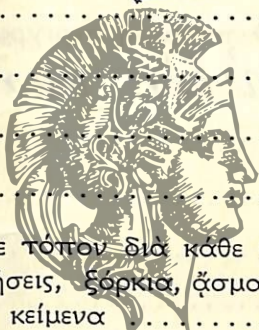
2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

.....
.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....
.....
.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς):.....

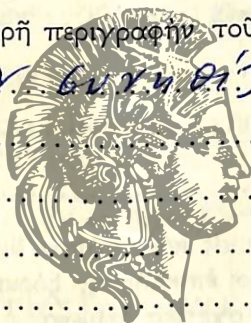
.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... οὐδὲν εὐχρηθίσεται.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

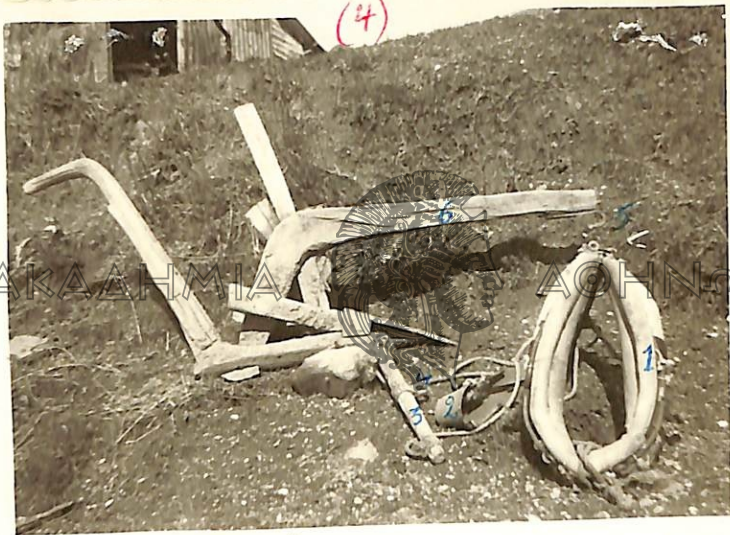

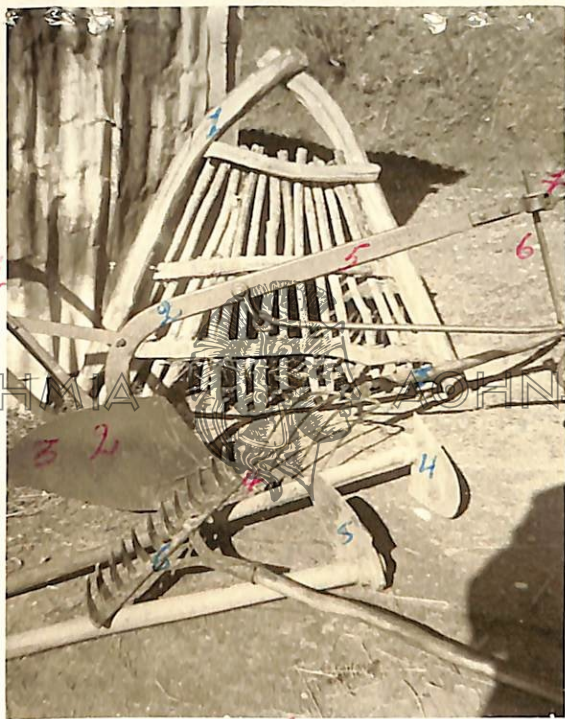
ΑΘΗΝΩΝ

(4)

(5)

(6)

(7)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συλλογή
Παοχαρμωτ ἑλισωτ
χωρίον Διοτρίων Ἄρεως

20

— ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ: —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ο ΛΑΓΟΣ ΚΑΙ Η ΧΕΛΩΝΑ

Κάποτε ο λαγός κι η χελώνα συμφώνησαν να παραβγούν στο τρέξιμο. Ξεκίνησαν λοιπόν μαζί. Ο λαγός έτρεξε κάμποσο και έπειτα στάθηκε γελώντας ικανοποιημένος για την καθυστέρηση της χελώνας.

Έπειδή όμως η χελώνα άργοῦσε, ο λαγός σκέφθηκε να κοιμηθῇ και μετά να συνεχίση τὸν δρόμο του.

Ἡ χελώνα όμως με σταθερὸ βάδισμα ἔφτασε τὸν λαγὸ τὸν εἶδε νὰ κοιμάται, συνέχισε τὸ δρόμο της ὡς πὺ ἔφτασε στὸ τέρμα.

Όταν ὁ λαγὸς ξύπνησε, ἔτρεξε νὰ προφτάσῃ τὴν χελώνα, ἀλλὰ ἦταν πλέον ἀργά.

Ἡ χελώνα εἶχε κερδίσει τὸ στοίχημα.

« Μὲ τὴν ἐπιμονὴ πάντα κερδισμένος βγαίνεις.

Όποιος τὸ παίρνει ἀπάνω του ζημιωμένος βγαίνει ».

Γενικὰ περί τοῦ χωριοῦ
Τὸ Δίστρατον δὲν παρουσιάζεται
εἰκόνα πανονικοῦ χωριοῦ. Αὐτὸ
εμφαίνει διότι τὰ 125 οἰκία εἶναι
ἐγκατεωσμένα δ' ἓνα ἐκτεταμένον
ὀριζήσχημα ἀπὸ λοφοσειρῶν, λοφοπλα-
γιῶν καὶ ρεματιῶν ποὺ ἔχον ἑαταὶν ἄνω
τῶν 20 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

Ἡ αἰτία τῆς καταστάσεως αὐτῆς
ἔχει τὴν ρίζαν της ἐν τῷ παρελθόν, ὅταν
δὴ λ. Ἐδμημονρχετο τὸ χωριό.

Τὸ 1881 τὰ οἰκία τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ κράτους μετεφέρθησαν ἐπὶ τὴν Ἄρτα
κατὰ μῆκος τοῦ ὁδοῦ Ἄρτας.

Οἱ Ἕλληνες τῶν ὁδῶν τοῦ Ἄρτας
τοῦρκοκρατορικῶν ἐδαφῶν ποὺ εἰσέ-
ζοντο ἢ ἐδιώκοντο ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἐγκα-
τέλειπον οἰκογενειακῶς τὰ οἰκία τοῦ
καὶ ἤρχοντο πρὸς τὸ Ἑλληνικόν.

Εἰς τὸν τόπον ὅπου ἤρχοντο ἡ το
ἀνατολίαντος καὶ ὁ καδύς ἔκτισε
τὸ οἶκον τὸν ὅπου εὑρίσκει κατὰλληλον
χώρον γὰρ βόσκων τὰ ζῷα τὸν καὶ γὰρ
δημιουργήθη καὶ λίγα χωράρια γὰρ
αἱ δασυαὶ ἐκτάσεις διὰ γὰρ ζῆτον.

Τὸ νῦν χωριό πάλιν ἐδημιουργήθη
εἰ γὰρ - εἰ γὰρ αὐτὸς αὐτὸς τοῖς γυνάδες
πῦρε τὸ ὄνομα Πισιανὰ (Παλαιὰς
Ἑλλάδος), διότι οἱ ἀρχιεπίσκοποι καὶ οἱ
καὶ τὸν προήγοντο αὐτὸ τὸ πέραν
τοῦ Ἀράχθου χωριό πάλιν ἐκτίσθη ἐκείνης
Πισιανὰ. Ἀρχότερα τὸ 1913 ὅταν
ἀπελευθερώθησαν τὰ ὑπόδοιμα ἑλληνικά
ἐδάφη ὑπῆρχαν εἰς τὸν Νομόν
Ἄρτας δύο χωριά μετὰ τὸ ὄνομα Πισιανὰ.
Πρὸς διευκρίνισιν τῆς ἀσυντοκίας
ἐδόθη ἡ ὀρολογία « Παλαιὰς Ἑλλάδος » καὶ
ἕνα καὶ « Νέας Ἑλλάδος » εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἀρά-
χθου, διότι ἔχινε ἀρχότερα ἑλληνικά.

Τὴ δὲ νέα ὀφθαλμία «Διοστράτου» τὴν
 εὗρε τὸ ἔτος 1957 καὶ ὅτι κατὰ
 τὴν βερσινωματικὴν ὁρολογία πού
 εἶχε τὸ καὶτε χωριό, πολλές φορές
 γινόταν σύγχυσις εἰς τὴν ἀπολογισ-
 γίαν.

Ὡς προείπαμε τὸ χωριό τῶν
 Διοστράτων ἐδημιουργήθη ἐξ ἀνάγκης
 καὶ ὑπὸ τὸν διαρκεῆ μόρον τῶν Τούρκων.

Γι' αὐτὸ βλέπομε τὰ βωύα τιτιθέ-
 να τὸ εἶνα μακριὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐν
 ἀνόμενῳ μέρει, μέσα δὲ λοκοστασις
 καὶ ρέματα ὅσον καὶ παραμένοντι καὶ
 βήμερον, διότι ἐκὼ ὁ καθεὶς ἔχει τὰ βωύε-
 ροντά του. (ὡς λέγει) (ὅπτι, χωράγια καὶ τοιαῦτα)

Τοιοῦτοτρόπως εἶνα τέτοιο χωριό μέμνηται
 προϊστορία, ἵδρυθεν μὲ τέτοιες συνθήκες καὶ
 τόσον ἀραιοκατωμένην δὲν παρανοιάζει μετὰ
 τὸν πόδοντον λαογραφικὸν ἥλιον (ἰδίως
 ὡς πρὸς τὰς πυρὰς ἢ καὶ ἄλλα ἔθιμα)

Τὰ χειρωνακτικά κτήματα πρό τοῦ 1920

Αἱ ἀγρονομαὶ περιοχαὶ ἦσαν περι-
ωριζόμεναι 10 ἕως 15 βερέμματα κατὰ
οἰκονόμειαν.

Κατὰ μῆκος τῶν ἡράχων ὅσον ὑπάρ-
χουν μικροὶ κήρυκοι καὶ ἔχουν καὶ κήρυκον
πολλὰς οἰκονόμειας, συγκεντρώνοντες μετα-
ξὺ τῶν καὶ νεώτερων τῶν μὲν κή-
ρυκων σταβία (πρῶτη βωστὰ) καὶ τὸν
ἄλλον μὲν παλαμώματα (ἀραβόβια)
(ὀψιμη βωστὰ). Ἐπεὶ δὲ σταβίαις μπο-
ροῦσαν καὶ βοσκὸν καὶ τὰ βῆα.

Ἐνταῦθα αὐτοὶ αἱ ἀγρονομὲς περιοχαὶ
ὑπάρχον καὶ οἱ σταβίαις ἐντάδεις ὅσον
τὰ βῆα (βδῖα) αἰχουρόβια βοσκοῦσαν
τὸν περιβόετο καρό.

Οἱ παλαιότεροι ἐντάδεις ἦσαν
ἰδιωτικαὶ δηλ. τῶν ἰδίων τῶν χειρωνακτικῶν

Καὶ οὗτος πατέρας διένειμε τὴν ὑπάρχουσαν εἰς τὰ υἱαυδιὰ του μετὰ τὸν γάμον τους.

Οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀσχολοῦνται συγχρόνως μὲ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

Μεγάλα κτήνη δὲν εὐρίσκοντο ἐν χωρίῳ ὅτε εὐρίσκοντο διότι ἡ γαστήρ διαφόρως τοῦ ἐδάφους δὲν τὸ ἐπέχει, ἔως λίγος ἀφαιρούμενος ἑκάστης, ἀλλὰ ἀνέμων ἐν ὁδοῖς.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωρίου ἀσχολοῦνται μὲν γεωργίαις καὶ κτηνοτροφίαις ἐργαίαις καὶ δὲν εὐρίσκοντο εἰς ἄλλα μέρη ὡς ἐργάται.

Τὸ μοναδικὸν λήσασμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ἡ φωτιά τοῦ χωρίου.

Χημικὰ λήσασματα ἐρησιβοιωτῶν εἶναι τὸ 1950 μὲ 1951

Σιδηρὸν ἄρσεν (μονόγερον)

12
έχρησιμοποιήθη κατά το 1930, αλλά
πολύ άραιά. Τώρα τα τελευταία 15
χρόνια γίνεται χρήση σχεδόν αμώ-
σους. Τεργιμαί μηχαναί δεν υ-
πάρχον διότι τα κτήματα είναι
μακριά από τον δρόμον συγχυσινω-
νίας.

Τό βιθύρων μονόπτερον άροτρον
χρησιμοποιείται ως επί το πλείστον
εξ τα όριζοντιανά έδάφη. Η προ-
μήθεια του γίνεται από το έμποριο
μόνον τό ύνι του έσπευεύαζε επί
τόπον ο σιδεράς (γύφτος)

Τραυτέρ και μηχανή δριφύου
δεν υπάρχουν στο χωριό αλλά όσα
και χρησιμοποιήθηκαν (επί ασημένιη)
επίσης δεν χρησιμοποιήθη μηχανή
δαίματος βλαχύν ούτε μηχανή αλω-
νισμού.

Συνήθως κάθε άγρότης κατα-

βυτιάει ζώονον ἄροτρον. ἔαν εἶναι
 κανὺς αὐτὸ δὲν τὸ καταφέρνει πη-
 γαίνει εἰς γέροντά του καὶ τὸ τὸ γυν-
 αίνε.

Ἡ μαρτυρία τοῦ ἄροτρον (ζωδίνου)
 παραμένει ἡ 9 δία (ὡς εὐνοδομένη
 ἡ 10 ἄριος. 1 φωτογραφία - βελίς 4)

Τὸ ἐνὶ τοῦ ζωδίνου ἄροτρον εἶναι
 μίας μορφῆς δι' ὅλα τὰ εἶδη τῶν χωρ-
 αίων.

Τὸ σχῆμα τῆς βυτιάει τοῦ
 ἄροτρον ἔχει σχῆμα ὀρθογώνιον πα-
 ραλληλόγραμμον ὡρίων μέμιν
 ἑλαφρὰ καὶ τὸν (γύρισμα) πρὸς τὰ πῖν.
 Ἡ βυτιάει εἶναι ζωδίνη.

Ἐρχομένη διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ
 ζωδίνου ἄροτρον εἶναι τὸ βυτιάει
 (βυτιάει), τὸ ὡρίων, ἡ ἀρίδια, τὸ
 βυτιάει (ζωδία) καὶ τὸ ζωδία
 διὰ τὸ ὅτι εἶναι ἑχρησιμοποιεῖται βόες

14
και ήμιοναι και ενήσω ζωόδο-
ζωα.

Ο ζυγός διὰ τῶν βοῶν ἢ το ἀναγνα-
ός.

Ἡ μορφή τοῦ ζυγοῦ εἶναι ἡ ἰδίᾳ
καὶ περιλαμβάνει τὰ ἔξω ἐξαρτήμα-
τα. Ὁ ζυγός ζυγίονος, ενήσω ζωό-
ζωό ἐλαφρό καὶ ναυή βαωίτη (κουτσο-
μπυδι)

α) οἱ ζώοι εἶναι 4 ζωόζωο
πρᾶσις ενήσω. (εἶναι ζώο ἀνοχῆς)
ἐλάφονριά εἶναι γαλαππίνα ζωόδοζωα
χοίρον ἢ καὶ ἐλάφον ζῶον. Τὰ βοριά εἶναι
δεξιόνα ζωόζωον τοῦ ζυγοῦ καὶ ενήσω-
των τῶν Ἀστιάκη (κρίνον)

γ) Ἡ Ἀστιάκη ἡ ζωόζωα ἢ το ζυγίον
(ζυγίον ενήσω)

Ἀστιάκη εἶναι ἕνας κρῖνος πᾶν ενήσω-
ει τῶν ζυγοῦ καὶ το ἀνοχῆ. Τό ἀνο-
χῆ ἀντιστρέφεται εἰς τὴν δεξιόνη

δ. εἰδικὸς κλειδίον.

Ὁρχηρα δι' ἐνὸς βίου ἐγίνε-
το 1951.

Ἡ λαμβανὴ περὶ τὸ λαμβάνειν
ἡμίονον καὶ ὑστερα προσδίδεται λαγω-
ν τοῦ τραχήδου, μετὰ ἔρχεται εἰς
τὴν ράχιν τοῦ βίου τὸ σακράν καὶ
ἐν συνεχείᾳ ἔρχεται πρὸς καὶ ὠλοῦται
μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ παρακλίστου,
ἐξ τῶ ὧσιν ἀγκυβρύνεται τὸ εἰδικὸν
ἀγκυβρω τοῦ ἀρόφου.

Συνήθεια τοῦ τοῦ μας εἶναι
να ὀρχώνη μονάχα ὁ ἀνδρας.

Τὸ βέλγημον τῶν βολῶν γίνεται εἰς
εἴδος. Τοσοῦτον οὗτος ὁ βελγὸς ἀνωθεν
τοῦ τραχήδου τῶν βολῶν καὶ ἀποκλίνου-
σάντων διὰ τῶν ἀνὰ δύο εἰς καὶ εἰς τὸ
κατωδὶ τοῦ λαμποῦ. Ὑστερα κλειδύ-
ναι τὸ ἀρόφον εἰς τὸν ὑπὸν ἢ ἀνωθεν
τοῦ βελγῶς. Τὸ αὐτὸ γίνεται

9
και με το σιδυρον αροτρο, με την
διαφοραν μόνον οτι το άγλυτρο
του σιδυρου αροτρον με την αυταυτη
τα συνδεδει ζωνον η σιδυρον πορταν
σταβαρι.

Ο γεωργος για να παρωδυνη τα
ζευγμένα ζώα κρατω στα χέρια του
εχοντι του ομοιον τα άγλυτρα έχουν
δεδη εις τα νερα τα των ζωνων.

Το άγλυτρο όταν γίνεται με το
ζωνον αροτρο γίνεται συνεχως αυτό
το αυτό μέρος με ανοιχότερες αυλακεις
να εν εδωκεν γραμμήν.

Όταν εφως γίνεται με το σιδυ-
ρον αροτρο τότε αρχώνεται το
χωράφι περιφereιαως.

Προειμένον να παρωδυνωται
πριν αρχιση η σιδυρα ανοιχονται αυλα-
κεις οι δυοτες αυτόχων με τα ζωνων α
εως $2\frac{1}{2}$ μέτρα. Αδεις είναι οι ανοιχόμενες

εωροίς και γίνονται για να μωρὸς ὁ
εωροὺς καὶ κατενόηται κατὰ τὰ
τὸ εωρο.

Εἰς τὰ εωροὶ ἐκτελεσθῆναι ἔδωκε ἡ
εωροὰ τῶν εἰτον ἢ καὶ ἄλλων εὐφρασι-
αῶν γίνεσθαι πότμος τὴν εὐφραν.

Τὸ πρῶτον ὄρχημα γίνεται ἐν-
φανειακά, γιατί συνήδως τὰ χωράγια
εἶναι εὐφρά, καὶ τὸ δεύτερον γίνε-
ται βαδία. Εἰς τὰ εωροὶ ἐκτελεσθῆναι τὸ
ἀπορροπῆσθαι ὡς εἰς τὰ
ὀριζωνίονα κατὰ τὸν.

Προεβίονον καὶ ἐτοιμασθῆναι ἕνα
χωράγι για τὴν εωροὰ τῶν κατὰ το-
μοῦ (ἀραβοῦ) γίνονται τρία ἢ τέτ-
ταρα ὄρχηματα 1) ὄρχημα 2) διβόλιον
3) ἐκτελεσθῆναι 4) εωροὰ.

Στὴν εωροὰ τῶν εἰτον γίνεσθαι
ἕνα ὄρχημα εὐφ. ἢ εωροὰ.

Οἱ εὐφρα εἶναι συνήδως μωρὸς

Ευρώπῃς καὶ ὅσῃ οἱ ἑσπερίαι γίνονται
μὲ τὴν Ἀσίαν.

Τὰ χωρία δὲν μόνον εἰς Ἀφρ-
ικάωνται καὶ οὐκ εὐδάρχει ἐκεί-
νης καταπολεμούντων Ευρώπῃς.

Ἡ μοναδική Ἀφρικανική εὐδάρχει
εἰς Ευρώπῃς καὶ εὐδάρχει τριπύλῃς.

Ἡ χρονική διάρκειά τῃς Ἀφρικανική-
εὐδάρχει αὐτῇς ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ἀπο-
κρίν τῃς τριπύλῃς (ἀπὸ εὐδάρχει).

Ορχήματα δια τὸν ὅτιον γίνεται
μόνον ἓνα κατὰ τὸ φαινόμενον
διὰ τὸν ἀραβότῃ καὶ ψυχρῇ γί-
νονται τρία κατὰ τὴν ἡλικίαν.

Εὐδάρχει ὁ εὐδάρχεις ἔχει τὸ
εὐδάρχει μὲν τὸ εὐδάρχει καὶ ἐξ αὐτοῦ
αὐθαυτοῦ διασπορεύεται εὐδάρχει
τῷ ἔδαφός.

Εὐδάρχει ἀποκρίν τὸ χωρὶς κατὰ
τὴν τὰ χωρία πῶς προνοηθένται

εἰς τὸ ἄρσενος με' ἢ θυνέντρα, ἢ ὅ-
ποια εἰς τὸ εἶνα ἄνθρωπος με' ἢ γυναι-
κινὴν μετακτινὴν ἀνθίδα, εἰς δὲ τὸ
ἄλλο ἄνθρωπος γυναικί (βεβόνα) διὰ
τὸ κέντριθαι τῶν βολῶν.

Ἡ ἰσοπέδωσις τῶν χωρῶν
μετὰ τὸ ὄργημα γίνεται με' ἢ βάρ-
να ἢ ὁποῖα εἶναι γυναικίς ζῆν-
τος βυβαρὸς με' ἢ ζῆντος ἢ κερρυτῆ
μασθιά (μασθίς).

Σιδερένιες βάραι (τῶν ἐμφορίων) ἐλά-
χιους ἐσάχρον ἀφ' ὧν αὐτὲς δὲν
χρησιμοποιοῦνται.

Ἐργασιὰ διὰ τὸ βυβαρὸν τῶν
ἀχρῶν καὶ τῶν τήνων εἶναι ὁ καθαρὸς
βυβαρὸς (διὰ βυβὸς βυβαρὸν) ἢ τὸ ἀπαι-
τὸ βυβὸς καὶ ἢ τβανδάνος κατὸς
καὶ τὸ μωδὸς (διὰ βυβὸς βυβαρὸν)

Ἔς βυβὸς τῶν ζευγαρίων εἰς τὸ
ὄργημα πηγαῖν ἐσαιοδύσσει πρόβωον

ως θωπιού, άρυσά να έρωσιν.
Ιδιαίτερα ένοχα ως βουδού δέν διαέρ-
χει.

Διά τήν καλλιέργειαν τών δένδρων
προσφορύνται τά άμφοι δένδρα.

Η θωριά τών μέ γασουλίων γίνε-
ται κατά γραμμάς ή μισυράς γωλεάς,
των δέ άλλων δένδρων γίνονται
θωριά.

Σέ όλα τά χωρία μπορεί να ~~βρεθ~~
θωριάδουν τροφάι χιό ψα.

Τούτο εξαργάζονται αὐτά τάς άνάγκας τῶ
κάθε χωριού.

Η καλλιέργεια τών γεωργιών έχει
έσο και γίνονται αὐτόν ήμέρον κατά
γραμμάς εἰς γωλεάς.

Πρίν τό 1920 ή καλλιέργεια ήτο
πολύ περιωρισμένη.

Θερίβριός (ἐργατῶν δούλων)

Ὁ θερίβριός ἐγένετο καὶ γίνεται μετὰ
ὀδοντωτὰ δρεπάνια. Τὰ δρεπάνια αὐτὰ
παλαιότερον τὰ ματεβενάξεν ὁ
βιδυράς (γύγας). Σήμερον ὅμως ἡ ἀγορὰ
μεθυστὰ τοὺς γίνεται αὐτὸ τοῦ ἐμωδίου.

Πρὶν τοῦ 1920 ἐθερίβριον καὶ οἱ
ζωοτροφεῖς μετὰ τὰ δρεπάνια ἀρχότερα
ὅμως ἐκρηβριώσιναι γὰρ τὴν ζωοτροφίαν
ἢ κόβαν, τὴν ὁποῖαν ἡ γαῖα δένειν
ὀδοντωτῇ. Ὁταν ὅμως ἐκρηβρίσται μετὰ
τὰ βλάστη καὶ ὡς-ὡς δένει.

Ἡ χειρολαβὴ τὴν εἶναι αὐτὸς γύγας.

Ὁ βιδυρὰς μετὰ τὴν γέννησιν κοβίαν

θερίβριός δι' ἐκρηβρίων γίνεται
μόνον εἰς τὰ ὄντρια (γαβία-ρεβία).

Θερίβριός τῶν θυμωτῶν

Τὸ θυγὸς εἰς τὸ ὄντριον γίνεται ὁ θυγὸς
ριβριός δὲν εἶναι σταθερόν. Τοῦτο ἐξαρτῶνται

21
ταται αὐτὸς τῆς ἀνάγκης καὶ ἔχει ὁ καθε-
γεγραμμένος γὰρ ζωοτροφίς. Αὐτὸς ἔαν δὲν
ἔχει καὶ τῆς ζωοτροφίς θέρμει τὸ βί-
ταρι χαμηλὰ γὰρ τὰ κερδίζοντες ὡς πρὸς
ἐξωτερικὸν ἄχρον, εἰ δ' ἄλλως τὸ
θερίζει ψηλὰ καὶ εἶναι καὶ ὁ ζευκόμε-
νος.

Τὰ σταχνα πρὸς μένοντες μετὰ
τὸ θερίζοντο εἰς χωράφι δέχονται
ψάνες ἢ ἀετὶς σταχνα.

Οἱ θερίζοντες δὲν ἀπολαμβάνουν
αὐτὸ ἀλλὰ ἀποβάλλουν. Οἱ ἴδιοι κολλοῦ-
σιν τὰ δράγματα (χερσὶς) ἀνὰ 5 ἢ 6
ἐπὶ τὸ ἔδαφος καὶ τὰ σταχνα πρὸς
τὴν αὐτὴν παρὰ δύνειν (δηλ. αἰσθάναι).

Τὰ ἀνωτέρω δράγματα (5 ἢ 6) δέχονται
καὶ καὶ τῶν ἰδίων βιταρίων καὶ
ἀποβάλλουν τὸ χερσὶν καὶ βιταρίων.

οὐ διερίβεται

Ἐκόν διερίβει πηγαῖνον ἄνδρες
καὶ γυναῖκες (οἱ ἴδιοι οἰωνοῖσι)
ἑωαγγελιστὰς δὲν ὑπάρχουν.

Κατὰ τὸν διερίβον ὅταν ἐν-
νήθως εἶναι γυναῖκες τραχυνδὺν διὰ
τοῦτο τῶν ἡδονῶν τῶν τραχυνδῶν
ὅπως π.χ. ὁ Μενόβιος, τῆς Σαφα-
ρίνας κ.λ.π. ἡ διαίτερα τραχυνδία
ποὶ καὶ ἀναχέρονται ἐκόν διερίβει
εἰδικὰ δὲν ὑπάρχουν.

Κανένα ἔσθον δὲν ἐννέει-
ζονται ἐν τῶν ἡδονῶν ἡδονῶν τῶν
διερίβον.

Τὸ διερίβον (διερίβον) τῶν σταχῶν
Τὸ διερίβον τῶν διερίβονων σταχῶν
γίνεσθαι ἢ ἐν ἰδίᾳ ἡδονῶν ἢ ἐν
δευτέρᾳ ἡδονῶν. Ἐάν εἶναι ἡδονῶν
ποὶ ἀναχέρονται καὶ γὰρ ἐν τῇ ἡδονῶν.
Τὸ διερίβον γίνεσθαι ἀπὸ

τοὺς ἰδίους τοὺς περιβάλλει καὶ γὰρ τὸ
δέξιμον χρησιμοποιοῦν καὶ τὸ αὐτὸ
τὸ ἰδίον τὸ βιβλίον.

Ἡ διαίρεσις ἐργασιῶν διὰ τὸ δέξι-
μον δὲν χρησιμοποιοῦται.

Τὰ χειρόβια μετὰ τὸ δέξιμον
εὐχρηστέοντα εἰς ὀριζήματα εὐραγε-
ρὰ μέρη ἀνά τοὺς 15 καὶ τοσοδε-
ποῦνται ὅρδια (καρτοῦλες)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐχρηστέων χειρῶν

Τὰ πρῶτα χρόνια πρὶν τοῦ 1930
ἡ παλιέρεια τῶν χειρῶν ἦτο ποτὶ
περιωρισμένη καὶ εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς
ωιδότητα (ωιδόρον) (ἀλλὰ καὶ ἀωιδότως).

Τὸ γένος τῶν χειρῶν ἐνθ-
ως γίνεται εἰς γωαίς κατὰ τὸν φε-
βρονάριον ἢ Μάρτιον.

Τὸ βλάστημα τῶν χειρῶν
γίνεται μετὰ τὸ διαφάνει ἢ μετὰ τὴν

ελάων ἀνατόχους τῆς βυτινίου-
τος τοῦ ἐδάφους. Ἰδιαίτερον ἐργα-
σίαν δὲν διόρχει.

Εὐχνοριθὴ τοῦ βανού

Ἡ διατροφή τῶν μεγάλων ψύων
μὲ ξηρὸν χόρτον παρὰ τὴν ἐσο-
χὴν τοῦ χειμῶνος ἐκφυλάσσεται ἀπο-
σταλαστέρον.

Βασικὴ ξυρὰ τροφή ἢ το εὐβανόν
(βράνη). Ἡ βράνη ἐκτρέφεται ἐν
ἐφιδινόωπον δι' ἐνὸς ὀρχήματος, ἡ
δὲ ποσὴ τῆς ἐχίνατο, μὲ ἀφαιρῶν
τὰ παλαιότερα χρόνια, μὲ κόβειν ἐν-
μερον ἀπὸ 20 ἕως 25 μαίον.

Ἐκτρέφεται τοῦς ἡμέρας εἰς τὸν ἥλιον
καὶ ὑπερὰ μεταφέρεται εἰς ἀποθήκας (ἀχυ-
ρῶνες)

Προαιμῆνον τὰ μεταγερόν ἑως
τοῦς ἀποθήκας ἐκτρέφεται ὡρῶτα τὰ
τεχνηθῆ (δερματοδοινοῦ)

Διὰ τὸ δέσμον χρησιμεύουσιν ἕνα
ξύλινο κυτίον (καθὼν ἢ τέγχι) διαστάσεων
 $1,20 \times 0,50$ μ. μὲ ἀνοικτὰς τὰς δύο
βάσεις του. Μέσα εἰς τὸ τέγχι μωάνει
τὸ βανόν καὶ παταίται ἡ ἐπιέντευξις
τὰ πόδια ἕως ὅτου γυρίσῃ μέχρι ἐκεί-
νω. Μετὰ δένεται μὲ δύο σύρματα
καὶ εἶναι ἑτοιμὴ ἡ μωάδα ἢ ὁποῖα
συνάχεται διὰ τῶν ποδῶν καὶ βράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΩΤΟΝΟΣ ΔΘΗΝΩΝ

Τὰ δεκάτια τοῦ ναυαγίου συγκεν-
τρῶνται εἰς τὸ ἄλωνα τὸ ἐσωτὴρ μωρεῖν
εἶναι εἰς χωράρι ἢ καὶ μωρεῖα εἶναι
ἀπὸ τοῦ ἐσωτὴρος.

Ἰσχυρὰ τὰ δεκάτια γίνονται εἰς
μεγάλας κυματῶν βάρους πλὴν λέγεται
ἀσθενή. Σωανώτερον δὲ τοιοῦτων
εἰς ἕνα ἐπιμήκη (μακρὴν) βάρον μετὰ
εἰσάγεια πρὸς τὰ μέσα.

Ὁ χωρισμός τοῦ ναυαγίου τῶν δυνά-

τοιαῦτα ἔχιντο πάντοτε ἐν ἀδύρῃ
(περὶ ἀνθρώπων χωματάων)

Τὸ ἀδύρι συνήθως ἔχιντο ἔξω
ἀπὸ τοῦ οἴκου.

Συνήθως τὸ ἀδύρι ἀνήκει ἐν ἰδίᾳ
οἰκίᾳ. Ὅταν ὅμως εἶναι κοινόν
ἢ κοινωτικῆς χρήσεως δίδεται διὰ
κλήρον.

Τὸ ἀδύριον ἔρχεται ἀπὸ τὰ
τέσσα ἰουρῖον καὶ τίθει εἰς τὸ τέσσα
ἰουρῖον.

Ἐκείνον ὑπάρχον μόνον περὶ
ἀδύνα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κοινῶς

ἑωανώτερον ὑπάρχον καὶ ἐπιμεντά-
δυνα.

Τὰ χωματάδυνα ἔσταν κοινῶς
ἢ περὶ ἀδύνα.

Γιὰ τὴν ἐποίησθαι ὅνα χωματάδυνα
γινόνται κατὰ ὁρῶν ἢ ἰσοπέδους
καὶ ὑπερὰ ἢ ὑποκάτω διὰ κλήρον

βοδίου διαδεκμένους ἐπὶ τὸ ὕδωρ.

Ἀποὺ γίνεται ἡ ἐκβάλλουσα ἐν ἑαυτῇ
ἡ ψώρα μωροῦ νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἀνω-
νισμός (ὁ ἀνωνισμός δὲ γίνῃ μὲ δάρσα)

Ὅταν τὸ ἄδων εἶναι ἐξεργα-
σμένο καὶ ὁ ἀνωνισμός δὲ γίνῃ μὲ ψώρα
τότε τοσοδεσύνεται τὰ ὑπόστα δερμά-
τια μὲ τὰ στάχυα περὶ τὸ στῆθος
τοῦ βρίσκται ἐπὶ κέντροι τῶ ἀλωνίου.

Ἐκ συνέχειας τοσοδεσύνεται καὶ καὶ
ἐμάτια μὲ τὰ στάχυα ἐκάνω εἰς τὰ
ὄματα τῶν ὑπόστα καὶ οὕτω καὶ ἔξω.

Τὸ ἀλωνισμός γίνεται συνήθως μὲ ὑπ-
πνοὺς (ὅσον συνηδίσεται, διότι πρὶ ὥσθ
συνηδίσεται τὰ δάρσα)

Ὁ ζύντος στῆθος λήγεται ὑπὸ
τοῦ ἡ σφοδρῶς (κατ' ἄλτος). Ὁ πρὶ ὥσθ
τὸ ὀνομάζον ὑπὸ σφοδρῶς.

Τὰ ἄλτος πρὶ ὥσθεται νὰ ἀνω-
νισθῶν συνδέονται ἀπὸ τὰ καὶ ὀσφίς

μέτρον 0,80 μ. Τόχοινι ἀπὸ τὸν
καθεστὸν ἀλυστῶν συνδέεται μέτ
χοινί, πρὸς ἀναγράφει, τῶν κατωτέρων,
διὰ μνητῆς θαλάσσης.

Ἐάν εἶναι ἕνα ἄλογο τότε τόχοινι
ἀπὸ τὸν ἀλυστῶν συνδέεται ἀπὸ
ἐκείνης μετ' τοῦ κατωτέρου.

Ἡ ἐκταφίς τοῦ ἀλυστῶν γίνεται
συνήθως ἐν τῷ 10 π.μ. καὶ τῆς κατὰ

τῆς 5 μ.μ. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παλαιότερον ἐκτεφύετο ὡς ἀλυσ-
τῶν ἐκταφίς ἐκ τῆς δὲ διχάσι
πρὸς ἀναδοχογρηγόριον τῶν βασιλέων.

Σήμερα δὲν ἐκτεφύονται τόσο
διότι τῆς θέσης τῆς κατέλαβον τὰ ἀδε-
ρόνια (δικριάνια) (τοῦ ἐκταφίου)

Μετ' τὸ διχάσι ὁ γρηγόριος πῶς τὰ
ἀλυστῶν ἐκτεφύονται ἐν τῷ κατωτέρῳ πῶς δια-
γράφονται τὰ εἶδη κατὰ τὸν ἀλυστῶν.

Διὰ τὸ κατωτέρῳ τῶν ἀλυστῶν γρηγόριος

ποιείται το βούρδουλο ή βουρδούλι ή
μαρτσίου (είδος μαρτσίου) Το το αβο-
τεύεται αβό ζυγίαν ράβδον μήκους
0,80-1 μέτρο και ένα χονδρό χονί (αργα-
νέλι) δέσμευο στην άκρη της ράβδου.

Τό αβόταμα ενός σπρώματος στα-
χών εις τό αβόνι λήγεται σπρώβις
Ενι διάρεια μιας ήμερας αβωνί-
ζονται 2 ή 3 σπρώβις.

Κάθε γιωργός αβωνίσει τά αβ-
ορία τον μέ τή ιδία τον τα βία.

Τό δάρι

Οι σπρωβότεροι γιωργοί τω δισπρά-
τον δίν χρησιμοποιούν ζωα διά τον αβω-
νισμόν, αλλά τό δάρι.

Τό το αβοτεύεται αβό δύο ζύγα
τά όσα είναι δέμενα εις την κορυ-
φήν μεταξύ των μέ χονί ή λωρίδες
δύρατος μήκους 15-20 εκατοστά.

Τό ένα αιώ το άλλο ζύλα είναι μα-
κρύτερο και λέγεται χειρομαύρι, διότι
παστείται στα χέρια, τό δι' άλλο είναι
ισό κοντό και λέγεται δάρτι ή ζόου,
αυτό πωπά τά σάχνα καί τά άχνα
του βιταριού. (Χειρομαύρι=1,50 μ. δάρτι=1,30 μ.)

Όταν γίνεται ο άλωνισμός μέ δάρτια
μωροών τά υψωών 4 ή 6 ή και 8 ή 10
άτομα. Μιλά αιώ τό ένα μέρος και μιλά
αίω τό άλλο.

Εάν π.χ. άλωνισθόν 6 άτομα μέ
δάρτια, είναι χωρισμένοι τρεις αιώ
τό ένα μέρος και τρεις αιώ τό άλλο
και στο μέσον είναι ή επώδη του βιτα-
ριού. Τά δάρτια μέ μιαν ωριστη-
γήν έξ κορυφής των χειρομαυριών
έρχονται και δίδουν έμφως μέ δύνα-
μη ζώανω στο βιταρι (τούς σάχνα).

Κανονίζεται όπως όταν υψωών
τά γρία δάρτια στος σάχνα τό άλλο

τρία εἶναι ἄνω πρὸν αἶρα ἔοικα
νὰ παρῶν.

Τὸ ἀλὺνισμα μὲ δάραα τὸ νά-
νον τὰ ἴδια τὰ αἶμα τῆς οἰκο-
γενίας τοῦ χερσίου. Πολλὰς φορές
βλὴν ἐργασία αὐτὴ βοηθοῦν καὶ οἱ συ-
γενεῖς ἡγεῖτονες.

ὁ ἀριθμός τῶν ἐργάτων πρὸς αὐ-
τὸν τὴν ἡμέραν μὲ τὰ δάραα ἐξαρ-
τᾶται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν δαρυῶν
(αἰσίων) πρὸς αὐτὸ ἀλὺνιστον.

Αλὺνιστον μηχανὴ δὲν ἐκρηκτο-
ποιεῖται ἐπὶ Διέτρατον λόγῳ τῆς ὑπο-
ρισθίνους παραγωγῆς καὶ τῆς μεγάλης
διαφορᾶς τοῦ χερσίου.

Λίχνισμα

Δέν ὑπάρχει ἰδιαίτερον ὄνομα διὰ τοὺς ἀδυνιθένους βιάχους. Ἡ συβώρευσ τῶν ἀδυνιθένων βιάχων γίνονται μὲ τὸ διυριάνι (βιδερένιο τοῦ ἐμπορίου) Παλαιότερον ἐχίνετο μὲ τὸ δίχαλι (ζύλινο).

Ὁ θωρὸς κατὰ τὸ ἀνέμια καίρηται ἐκῆμα ἐσθίμους. Τί ποτε τὸ καθαρίζον δέν ἐντυπίζεται.

Τὸ ἀνέμια κατ' ἀρχὴν γίνεταί μὲ τὸ διυριάνι ἢ δίχαλι καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ τὸ φινάρι (ζύλινο ἢ βιδερένιο).

Ἐπὶ ἀνέμια λαμβάνουν μέρος καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀπὸ μόνον τοῦ τοῦ παραγέρνον νὰ μὴν ἐμπορῶσιν τὸν πορρωτό.

Τὰ βιάχια ποὺ καθαρίζονται μετὰ τὸ λίχνισμα λέγονται ὁμοίως βιάχια. Τὰ βιάχια αὐτὰ ἀπὸ χωρισθὺν αὐσὸν τὸν

72
παρῶ ζαναυτωποῦνται μετὰ τὰ δάρυα.

Μετὰ τὸ δίκνιθρα ἡ διαδοχὴ τοῦ
παρῶ γίνεται μετὰ νοβύνιθρα.

Τὸ νοβύνιθρα γίνεται μετὰ τὸν
ἀριάδοχο ἢ δριμόνι.

Τὸ δριμόνι ἔχει ἑνὶ καὶ μιστοῦν ἢ
ὀρθογώνιον παραλληλόγραμμον.

Ὁ διαχωρισμός τῶν ἀχέρων ἀπὸ
τοῦ παρῶν γίνεται μετὰ ἀρχὴν μετὰ δὲ
ῥυθμὸν ὑποχυναιῶς εἰς τὸν ὠρὸν κατὰ
τὴν ὥραν τοῦ ἀνέμιατος. Ἐν συνεχείᾳ
γίνεται νοβύνιθρα μετὰ τὸ δριμόνι εἰς
μέρος ποῦ νὰ τὸ κοίρηται καὶ ὁ ἀέρας
ἔτι ποῦ νοβύνιθρα, ἀφ' ἧς καὶ ἀνέρι-
ζεται συγχρόνως.

Ὅταν ὁ παρῶς ἀνέριθται καὶ
ζεναυαριθῇ πλείους ἀπὸ τὰ ἀχέρα
τότε σπρένεται μετὰ τὸ γινῶρι καὶ ἐν
συνεχείᾳ μετατρέπεται εἰς τὸ ἀμώρι.

Ἄλλο ἔθιμον δὲν συνεκρίβεται.

Οἱ παραγωγοὶ ὅσοι ἀνεπαρέως
 παλαιότερον ἔδιδον διὰ τὸν παρ-
 ὄν γιὰ παραδιδόναι 10 δραῖδες
 γιὰ ἀχροφταμάσιο 10 δραῖδες
 γιὰ χυμῶνα 20 δραῖδες
 Αὐτὰ ἔδιδον ἀργύρα καὶ ὄχι
 ἀμέσως ἐν ἀδύνη.

Μύτρον τῶν δευτερευουσῶν ἦτο
 τὸ μέγεθος τοῦ κυρτωμένου τοῦ
 ἀδύνη. Τὸ ὄψος τῶν ἡρώων
 καὶ μέγεθος χυμῶνα.

Ἡ παραγωγή ἀποδυναμώσκει ἐνὶ
 τῇ οἰκίᾳ εἰς ἀμείωσις.

Τὸ ἀχρον ἀποδυναμώσκει εἰς ἀπο-
 θνήσκαι (ἀχρῶνας) πλῆθος τῇ οἰκίᾳ.

Ἐάν ἐπρόκειτο νὰ μείνῃ ἐνὶ οὐρανῷ
 τὸν ἐχίνετο ἀσθενεῖς καὶ κακῶς
 ἐπὶ βύζον. (ἐχινόν)

Ἡ διακοπή τῶν βούρων ἐχίνετο με-
 τὰ τὸ ἀπένιψαι (τὸν βούρον). Προσηρ-
 σάντο.

νον διά βραβείων ἐπιλέγοντο
καὶ διαλέγονται ἀκόμη σήμερον τὰ
μεγαλύτερα ἔργα τοῦ ἔθνους.

Ἐκείναι πύραι
οὐδὲν ἔθιμον ἔχουσιν μετὰ τὰς ἀγῶνας
ἐκκλίνουσαι.

Ἡ ἐκλογή αὐτὴ ἐγένετο εἰς τὸ χωρίον
Διογύριον Ἄρως.

Τὰ ἀντισημειώματα ἔδωκεν ὁ γεωγράφος
Μιχαὴλ Κονιάς τῷ διογυρίῳ ἡλικίας
79 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Διογυρίῳ
Ἄρως. Γραμματικὴ γνῶσις Γ' Δημοτικού.

(Χρῆστος Δημ. Γεωργιάδης, διδάσκαλος.

Ἡ ἐκλογή αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς 20-28

Ἰανουαρίου 1969)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ